

Forfatter: Quaade, George Joachim

Titel: BREV TIL: Frijs, Christian Emil Krag-Juel-Vind FRA: Quaade, George Joachim (1868-04-03)

Citation: Quaade, George Joachim: "BREV TIL: Frijs, Christian Emil Krag-Juel-Vind FRA: Quaade, George Joachim (1868-04-03)", i *Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (2. bind)*, Henrik Koppels Forlag, s. 5. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001825006-002-shoot-L0018250060020004.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Kammerherre Quaade, Gesandt i
Berlin
, til Udenrigsminister Grev Frijs.
Fortrolig.
[Berlin, 3. April 1868].

Kjære Greve,

Som meddeelt igaar, ²⁾ har jeg strax sat mig i Forbindelse med Mohrenheim, og han er villig til at indlede det videre Fornødne i Anledning af Thiles Antydninger.

Han har forelæst mig største Delen af en Rapport, som han samme Dag han afreiste fra Kbhvn., har tilstillet Fyrst Gortchacow angaaende Situationen, navnlig forsaa vidt angaaer Forhandlingen om Nordlesvig, og jeg har deraf kunnet overbevise mig om, at han er meget vel stemt for os og derhos godt inde i vore Forhold. Han er nu efter des. 6yderligere Oplysninger, jeg har givet ham, ogsaa fuldstændig bekendt med hiin Forhandlings nuværende Stilling, og dette, i Forbindelse med de gode Tilknytningspunkter han vil finde i sin egen ovennævnte Rapport, gjør ham, som tilfældigviis opholdende sig her, hvor han ikke er nogen officiel Person, efter min Mening fortrinlig skikket til Mellemand for os.

Før jeg gaaer videre skal jeg bemærke, at jeg, talende med Mohrenheim om Thiles Antydning med Hensyn til Slægtskabsforhold, ogsaa har berørt det engelske Slægtskab, og at han var enig med mig om dets mulige Brugelighed, men dog formeentlig først i 2n Linie og som Appui.

Jeg undlod ikke at fremhæve for ham, deels at Kaiseren og den kaiserl. Familie jo tidligere har intercederet for os, men uden Nytte, samt at derfor Tilbøieligheden til at gjentage Forsøget, ganske naturligt kunde være noget hæmmet ved det tidligere Passerede, og deels at vor Konge netop af denne Grund kunde nære Betænkelighed ved atter at bede om Bistand; og alt Dette indsaar han; men ikke destomindre er han rede til at opfylde vort Ønske.

Han agter at skrive til Fyrst Gortchacow, tagende til Udgangspunkt deels forskellige Dele af den ovennævnte Rapport og deels en ordret paa Fransk nedskreven Extract af min Rapport Nr. 17, indeholdende Thiles Meddelelse til mig, ¹⁾ hvilken Extract jeg i Fortrolighed har givet ham; men alt hvad jeg har sagt ham, har jeg udtalt som kommende fra mig selv alene, og jeg har derfor ikke kunnet opfordre ham til at skrive strax, hvorimod jeg har bedet ham, forberedende Alting at vente et Par Dage, indtil det jeg vilde tilskrive Dem idag, kunde være i Deres Hænder, forat De, inden Sagen førtes videre, kunde ved Telegraphen lade mig vide, om De var enig i hvad jeg havde gjort. Herefter er det min Hensigt, naar jeg ikke hører fra Dem i Løbet af Søndagen den 5te, ats. 7bede ham gaae frem efter vor Aftale. Jeg antager at denne Frist er lang nok til at De kan see Kongen, hvis De ikke allerede har talt med H. M. Det er jo nemlig nødvendigt, naar Kaiseren af Rusland skal gjøre Noget, at Han foranlediges dertil directe fra dansk Side, og jeg mener da, ligesom Mohrenheim synes at antage, at den rette Form derfor vil være en egenhændig Skrivelse fra Kongen til Kaiseren. Mohrenheim troer at Kaiseren gjerne vil yde sin Bistand, og at dette vil skee ved en egenhændig Skrivelse til Kongen af Preussen. Imidlertid maa man jo nu først see Resultatet af de indledende Skridt han vil foretage.

Jeg har ikke talt med Mohrenheim om hvorvidt det maatte være nødvendigt, at vor Konge skrev til Kongen af Preussen. Det er jo ogsaa Noget som vi have Tid til nærmere at overveie. Jeg har overhovedet ikke talt med Mohrenheim om Nogetsomhelst som det i Sagens Løb maatte være nødvendigt for os at gjøre, da jeg ikke vilde give Anledning til Aftaler, hvorved vi senere kunde føle os bundne; men naar han kan skrive til Petersborg paa Mandag eller en af de første Dage i næste Uge, kan han maaskee endnu under sit Ophold her have Svar derpaa, og De vilde da muligen finde det tjenligt for Sagens Fremme, senest med den Coureur som indtræffer her om Aftenen den 10de at forsyne mig med nogle Antydninger om hvorledes jeg kunde forholde mig ligeoverfor ham i den nævnte Henseende. Han reiser ikke herfra før den 15de.

Af min Rapport Nr. 19 ¹⁾ vil De have seet, at jeg har talt med Thile den 28de f. M. Ved denne Leilighed blev ogsaa den i min nærværende Skrivelse omhandlede Sag Gjenstand for Omtale.

Jeg havde gjentaget hvad jeg tidligere havde yttret om Vanskeligheden ved Sagens Behandling; og hertil svaredes. 8Thile, at der jo var to Spørgsmaal som skulde afgjøres: 1) »das Ob«, og 2) »das Wie«. Det første var mere et reelt, det andet et formelt Spørgsmaal; men førend det reelle Spørgsmaal var afgjort, kunde det ikke nytte at befatte sig med det formelle. Hvad nu iøvrigt det reelle Spørgsmaal angik, saa kunde han jo nok forstaae, at dette kunde have sine Vanskeligheder; og da jeg derefter bemærkede, at jeg fornuftigviis maatte kunne forudsætte, at ligesom man heri Preussen havde sit Standpunkt, saaledes vilde han ogsaa erkjende, at vi i Danmark kunde have vort Standpunkt, hvorfra vi bedømte Tingene, saa indrømmede han Rigtigheden af hvad jeg tilføjede, nemlig at vi kunde mene, at vi vare blevne temmelig haardt behandlede af Preussen og Østerrig, og lagde endog til, at der var Mange her, som deelte denne Mening. Han var altsaa enig i at Spørgsmaalet »Ob« var langt fra at være let. Men ialfald maatte dette jo først afgjøres. Naar dette var skeet, maatte man tage det andet Spørgsmaal for sig, og da var han meget villig til, naar jeg vilde, at

tale med mig derom i Fortrolighed. —

Herefter kan jeg altsaa, naar jeg erfarer, at De er enig deri, bringe dette Spørgsmaal paa Bane hos Thile.

Efter Thiles Ytringer troer jeg ikke, at Werthers Rapport om Falbes formeentlige Skridt er forelagt Kongen af Preussen. Derimod sagde Thile mig, at han netop havde forelagt Kongen vor Depesche af 9. Marts, og at Kongen havde viist sig paa en for os deeltagende Maade forstemt over det ugunstige Indtryk Forhandlingens Stilling havde gjort paa os. Thile ansaae det østerrigske Incidentpunkt som endt. Han sagde da jeg gik: »Naar der blot ikke kommer Noget fra den som venter derude«. Dette var Benedetti.

Jeg skal endnu tilføie, at jeg nylig i et Selskab traf sammen med General Moltke. Han begyndte uden nogensomhelst ydre Foranledning at tale med mig og Sandströmer om det slesvigske Spørgsmaal og ganske i samme Retning i hvilken han tidligere havde talt derom med Sandströmer, s. 9 med Undtagelse af at han ikke berørte det demokratiske Regimente. Det var meget ønskeligt, sagde han, at Preussen blev enig med Danmark. Man vilde ogsaa gjerne give os alt hvad der var dansk. Man vilde ikke have de danske Sles- vigere, — ligesaalidt som Polakkerne. Men vi vilde have Formeget; vi vilde idetmindste have Danevirkelinien. De militaire Positioner kunde Preussen ikke opgive. En Krig med Frankrig kunde efter de store Omvæltninger som havde fundet Sted, ikke udeblive, og da maatte vi ikke være i Be- siddelse af hine Stillinger, da vi ufeilbarlig vilde tage Partie for Frankrig, om ikke strax, saa senere, og i Grunden kunde han ikke fortænke os deri. Jeg svarede hertil, understøttet af Sandströmer, at naar vi fik den nationale Grændse, saa var der jo ingen Grund for os til at vende os mod Preussen; vi vilde ikke have de tre Hertugdømmer tilbage; vi vilde ikke engang nu forlange Danevirke; alt hvad vi forlangte var at faae saameget, at vi hverken behøvede at frygte eller at ønske Noget meer. Saa gjentog han, at han gjerne vilde give os alt hvad der var dansk, ja han gav os gjerne Als, som han indrømmede var reent dansk; men han holdt stadig paa hine militaire Stillinger, saa at jeg egentlig ikke ret forstod hvad han meente med at ville give os Als. ¹⁾

G. Quaade.

Udateret. Den angivne Datering kan fastslaas efter Quaades Depecher af 10. og 17. April. — P. Vedels Paategning: Ankommen hertil med engelsk Coureur d. 5. April 1868.